

גודל כוחה של התפלה, כאשר מבקשים בשביל הקב"ה, שלא יתחלל שמו הגדול בעולם!!!

בתפילת הבוקר והן בתפילת הערב, תמיד יהיה בבחי' לקמי לאשי, על ידי עבודה שבלב מתוך אש קודש באהבתו ויראתו ית'.

« גודל כח התפלה כשמתפללין על גלות השכינה וחילול שם שמים!!! »

בפרשתן את קשתי נתתי בענן (בראשית ט, יג), רמז בה הרה"ק החתם סופר זי"ע (תורת משה פרשה נח ד"ה את קשתי), כי קשתי ר"ת ק'דושתך ש'מך ת'ורתך י'מינך, ובקש"ת זו הבטיח הקב"ה ששוב לא יבוא מבול לעולם, כלומר המבקש ומתפלל עבור כבוד שמים יתקבלו כל תפילותיו.

הוסיף על זה בליקוטי חבר בן חיים (ליקוטי בתר לקוטי פ' נח), וז"ל: "ולא אוכל להתאפק ולהביא משל אמיתי על דרך קדשו. בכל שנה, בפרשת נח אמר על פסוק את קשתי נתתי וגו' כי קשתי ראשי תיבות ק'דושתי ש'מי ת'ורת י'מיני. ויגעי ומצאתי דבר נפלא, אמרו רז"ל (ברכות לב:) 'מיום שחרב בית המקדש ננעלו שערי תפלה', ולמדו זה במדרש (איכה ג, ד) מפסוקי סְכוּתָהּ בְּעֵנָן לָךְ [מַעְבוֹר תְּפִלָּה] (איכה ג, מד) עיין שם".

"וזה נראה כוונת הטור (אורח חיים ס" ככב) שכתב, 'דבשעה שישראל אומרים בסוף התפלה עשה למען שמך וגו' נעשה רעש גדול למעלה בין העליונים'. והענין, דמאחר שננעלו שערי תפלה בעוונותינו הרבים, אנו אומרים, אם גם תפלתנו לא עשתה רושם, עשה למען שמך וגו'. וזה רמז במקרא, את קשתי ראשי תיבות ק'דושת י'מיני, נתתי בענן, בעת יא סכותי בענן מעבור תפלה, תאמר עשה למען קדושת שמי תורת ימיני", עכ"ל.

כתוב בספרים הק', שכאשר יתנהג האדם הישראלי בדרך זו, לכוון בכל עשיותיו למען הרבות כבוד ה' בעולם, הנה זה סגולה בדוקה ומנוסה לקבלת התפילות, ופי התפלה הקבועה בסוף שמו"ע, שתקנו לומר עשה למען שמך עשה למען ימינך וכו'.

הכוונה באמירה זו הינה, שאחרי שהאדם האריך לבקש ולהתפלל אל ה' על כל הצטרכויותיו הרבים ברוחניות ובגשמיות, הריהו בא ומגלה דעתו בסוף, שלא היה כוונתו בבקשותיו אלא בשביל כבודו ב"ה והאדרת שמו הגדול, שהרי כאשר יענה ה' לתפילותיו, הרי זה יגרום לקידוש שמו ברבים, שידעו כל יושבי עולם כי אתה שמך ה' לבדך עליון על כל הארץ.

והנה בפרשת שלח התפלל משה רבינו על ענין זה, כמו שכתוב ויאמר משה אל ה' ושמעו מצרים וגו', ואמרו הגוים אשר שמעו את שמעך לאמר מבלתי יכלת ה' להביא את העם הזה וגו', ועתה יגדל נא כח ה' כאשר דברת לאמר. ה' ארך אפים ורב חסד וגו' ועל רבועים וגו', סלח נא לעון העם הזה וגו'. ויאמר ה' סלחתי כדברך (במדבר יד, יג-כ), וברש"י (בד"ה סלחתי כדברך) "בשביל מה שאמרת פן יאמרו מבלתי יכולת ה'".

מכאן היה הגה"ק מטשעביץ זצ"ל מדייק, כי המתפלל למען כבוד שם שמים מוכרחת תפילתו להתקבל, והרי לך ראייה, שהרי משה התפלל כאן בזכות שני דברים, א), שלא יתחלל שם שמים ואמרו הגוים מבלתי יכולת ה' להביא את העם הזה, ב), ה' ארך אפיים ורב חסד וכו', וברש"י, "ארך אפיים, אף לרשעים". ואפילו הכי אמר לו הקב"ה סלחתי כדברך על

« כל הבני בית תלויים בתפילתך!!! »

כתוב בפרשה ובאת אל התבה אתה ובניך ואשתך ונשי בניך אתך (בראשית ו, יח). ביאר בה הרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע (בספרו תורת המגיד פרשת נח), כי כל מהותו של אדם תלויה בתפלה, שהרי המילה 'תיבה' מרמזת על תיבת התפילה, והכתוב מצוה ואומר, ובאת אל התבה - הכנס נא בכל כחך והכוונה אל תיבת התפילה, מתוך ידיעה אשר אתה - חיך, וחי בניך ואשתך ונשי בניך - כל אלה נמצאים כעת אתך, כי בכח תפילתך תוכל להשפיע להם לחם חיים וברכה, על כן יתפלל אל ה' בכל לבו וימלאו כל משאלותיו.

וגדול כוחה של תפילה, כאמור בפרשתן ויזכר אלקים את נח (בראשית ח, א), וברש"י פירשוהו "זה השם, מדת הדין הוא (-שהרי כתיב כאן ויזכר אלקים הרומז על הנהגת דין), ונהפכה למידת רחמים על ידי תפילת הצדיקים".

[**במאמר** המוסגר: ולכאורה צריך ביאור, היכן מצינו כאן תפילה שהתפלל נח, ומניין שנתהפכה מידת הדין לרחמים ע"י תפילה, וביאר הרה"ק הבית ישראל זי"ע משמיה דהרה"ק הרבי ר' בונם מפשיסחא זי"ע כי פעמים עצם עמידת האדם בלב נשבר במחשבה שלימה אני רש, ואין לי מאומה מבלעדי עזר ה' יתב"ש, היא תפילה זועקת מאליה ומתקבלת ביותר. וכן היה אצל נח וישאָר אָךְ נֶחַ (בראשית ז, כג) שגנח על מצבו וזה עלה למעלה מכל תפילה].

ובאמת בכוחו של כל יהודי להפך את כל הדינים בתפילתו, כדברי הרבינו בחיי (בספר כד הקמח ערך תפילה), וז"ל: "יפה כח התפילה לבטל הנגזר וכו', התפילה למעלה מן הנבואה, כלומר (למעלה) מהמקום שמשם תוצאות הנבואה לנביאים", עכ"ל.

« גם אחרי הימים נוראים צריכים להתפלל בכוונה הראויה!!! »

כתב בספה"ק תורי זהב (פנחס ד"ה צו) לבאר מה שנאמר צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לאשי ריח ניחחי תשמרו להקריב לי במועדו. ואמרת להם זה האשה אשר תקריבו לה' כבשים בני שנה תמימים שנים ליום עלה תמיד. את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים (במדבר כה, ב-ד), בהקדם מה ששמע מהרה"ק המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע לפרש במה שאמרו (זוה"ק ויקרא ז:) "ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים", כי עבודת ה' ביראה ובאהבה מתוך התלהבות זו היא כביכול פרנסתו של הקב"ה, כי השעשועין ותענוג שמקבל ית' מעבודתו, זה נקרא אצלו פרנסה. ועפ"ז יתבאר, שעל זאת אמר הכתוב את קרבני לחמי, היינו הפרנסה שלי, תשמרו להקריב לי, על ידי לאשי - באש ההתלהבות.

ומוסיף התורי זהב בזה"ל: "דרוב המוני עם אינם משגיחים על תפילתם שיהיה בכוונה כל השנה, רק בימים הנוראים מחזיקים את עצמם בכל כוחם להתפלל כראוי בכוונה שלימה" עכ"ל. וכנגד זה דיבר הכתוב, ואמרת להם זה האשה אשר תקריבו לה' - ר"ל, שתתפללו באש ובהתלהבות כל השנה, ומה שאצלכם כבשים מלשון כבוש, בני שנה, ר"ל, שכל השנה האש כבושה אצלכם, לא תעשון כן לה' אלוהיכם, אלא שנים ליום עלה תמיד, הן

ויש ללמוד מכאן כוחה של תפילה, שעם ישראל יכול לנהל מלחמה שלימה רק בכוח התפילה, בלי שימוש בחרבות.

« להיזהר לא לקלקל את כוחנו שבפה!! »

החפץ חיים מתייחס לדברי רש"י הללו (שמירת הלשון שער הזכירה פרק י'), וכותב בזה"ל: "כלי האומנות המיוחד לאיש הישראלי שהוא הדיבור המשילוהו חז"ל בכמה מקומות לענין אומנות (וכמו שפרש"י במדבר לא, ח), שכמו כלי אומנות שהוא דבר הכרח לענין עשיית כלים חדשים, ואפילו בעל מלאכה היותר חרוץ וחכם לא יוצא לפעול את המלאכה ללא כלי אומנות."

"כן הוא האדם עם כח הדיבור שניתן לו במתנה יכול לבנות בו שמים וארץ כדכתיב (ישעיהו נא, טז) וְאֲשֶׁם דְּבַרִּי בְּפִיךָ וְגו', לְנִטְעַ שְׁמַיִם וְלִיסַד אֲרָץ, כי בדברי הקדושה שאדם מדבר בעולם הזה נברא למעלה עולמות ומלאכים קדושים, ועל כן על האדם להשגיח שלא יקלל את כלי האומנות שלו על ידי דיבורים אסורים ולשה"ר ורכילות, אלא דיבר בהם בדברי תורה ותפילה וקדושה, וכאמרם חז"ל (הולין פט.) על הפסוק (תהילים נה, ב) הָאֲמָנָם אֵלֶם, מה אומנתו של אדם בעולם הזה ישם עצמו אלם יכול אף לדברי תורה כן תלמוד לומר צדק תדברון", עד כאן דבריו.

« האם אנו צריכים 'להודיע' להקב"ה מהו הצרכים שלנו...?! »

והנה, יש לבאר את השאלה הידועה, מדוע בכלל אנו צריכים להתפלל, הרי הקב"ה יודע את כל צרכינו הרבה יותר ממה שאנו יודעים את צרכינו, ואם כן מדוע אנו צריכים לבוא לפניו להתפלל ולבקש את צרכינו.

והתשובה היא כפי שכתב החובת הלבבות (שער חשבון הנפש פ"ג חשבון ט') וז"ל: "וראו לך אחי שתדע, כי כוונתנו בתפלה אינה כי אם כלות הנפש אל האלוקים וכניעתה לפניו עם רוממותה לבוראה ושבחה והודאתה לשמו והשלכת כל יהביה עליו", ע"כ.

דהיינו, שאין עיקר התפילה להודיע להקב"ה את צרכינו ומחשורינו ח"ו, שהרי הוא יודע הכל לבד, אלא עיקר התפילה היא ההכנעה לפניו ית', שנדע ונרגיש שאין לנו מעצמנו כלום, והכל רק מאיתו ית', וכשאדם מתפלל בצורה כזו הוא אכן זוכה והקב"ה ממלא בקשתו, אך לא זוהי מטרת התפילה.

וכן כתב המבי"ט (בספרו בית אלוקים שער התפילה פ"ב), שעיקר כוונת התפילה היא כדי שנרגיש בלבנו שרק הקב"ה יכול לעזור לנו ואנו תלויים רק בחסדו, ומבאר שם, שבזה מיושב ענין קשה שבתפילה, שהרי

אם מבקשים ממלך בשר ודם בקשה והוא לא נותן, וחוזרים ומבקשים ממנו פעמים נוספות הוא יקצוף ויתרגז, שהרי אם היה רוצה למלאות את הבקשה היה ממלאה תיכף בפעם הראשונה או השניה, ואם כן איך אנחנו ממשיכים לבקש מהקב"ה שלש פעמים ביום בתפילת שמו"ע את אותן הבקשות, אע"פ שחלק מהבקשות עדיין לא נענו ואנו חוזרים ומבקשים עליהם פעם ועוד פעם.

אלא הביאור הוא כמו שכתב החובת הלבבות, שכיון שעיקר כוונת התפילה שנדע ונרגיש שהאפשרות היחידה שלנו לקבל משהו היא רק מהקב"ה שהוא אדון העולם, ונרגיש שאנו תלויים בחסדו, ממילא על ידי ריבוי הבקשות אנו מחדירים עמוק לליבנו שאין מי שיכול ליתן לנו צרכינו ואין מי שיציל אותנו אלא הוא ית' בלבד, ועליו אנו משליכים בעיותינו, ובזכות אמונה זו מקבל השי"ת את תפילתינו.

שאמרת מבלתי יכולת ה'. והיינו שגדולה כוחה וזכותה התפילה למען כבוד שם שמים יותר מהזכות מידות הרחמים.

והיה מסיים הגאון גאב"ד טשעבין זצ"ל ואומר, שמצוה רבה לפרסם דברי רש"י אלו, למען ידעו דור אחרון, גדולתה של תפילה למען כבוד שמו באהבה, וירבו לבקש בן בבני הן בחיי הן במוזני בנוסח של 'אבי שבשמים', גלוי וידוע לפניך כי לכבודך רצוני לזכות בזרע חי וקיים, אנה ממך הסר ממני את עול הפרנסה כדי שאהיה פנוי לעבודתך, ותסיר ממני כל היסורים וכל המניעות ברוחניות ובגשמיות, בכדי שאוכל לעבדך עבודה הישרה והמקבלת לפני כסא כבודך. תפילה שכזו שיש בה כבוד שמים מתקבלת בכל עת ועונה.

« פעולת התפילה פועלת שווה בשווה כדברים טבעיים גשמיים!! »

והנה רש"י הק' מביא בפרשת ויצא, על הפסוק וַיֹּאמֶר אִם יָבוֹא עִשׂוֹ אֶל הַמַּחְנֶה הָאֶחָת וְהָפְחוּ וְהָיָה הַמַּחְנֶה הַנֶּשְׂאָר לְפִלִיטָה (בראשית לב, ט), שיעקב אבינו התקין עצמו לשלשה דברים, לדורון לתפלה ולמלחמה.

והנה דורון ומלחמה הם דברים שיכולים לעזור בדרך הטבע, אבל תפילה הרי לכאורה פועלת בדרך נס, ואיך השוו חז"ל את התפילה שפועלת בדרך נס, לדורון ומלחמה שהם דברים שעוזרים בדרך הטבע.

והביאור בזה הוא, בהקדם דברי הגמרא הידועים במסכת קידושין (כ"ט:), שמספרת שבבית מדרשו של אביי, היה איזה מזיק שהיה מזיק ואביי סיבב בחכמתו שרב אחא ילין שם, וכך ע"י קדושתו יוכל להכריע את המזיק.

והקשה המהרש"א, איך באמת היה מותר לאביי להכניס את רב אחא לסכנה, ולסמוך שיעשה לו נס, הרי אף אם יעשה לו נס, הרי אמרו חז"ל שכאשר מתרחש לאדם נס, מורידים לו מזכויותיו. ומתרגז המהרש"א, שאביי היה בטוח שרב אחא על ידי תפילתו, יהרוג את המזיק, ולא יזוק, וכיון שהדבר נעשה על ידי תפילה, אין הדבר נחשב כלל כנס, כיון שזהו דרך הטבע שאדם שמתפלל, נענה בתפילתו.

נמצא שכל השלשה דברים שהתכוונ בהם יעקב אבינו לפני פגישתו עם עשיו, היו הכנות בדרך הטבע שיצליח במלחמתו נגד עשיו, שגם תפילה פועלת ממש בדרך הטבע, כדורון ומלחמה.

ורואים מכאן גודל כח התפילה, שכשמתפללים בעת צרה, והתפילה עוזרת, אין זה נחשב כלל הצלה בדרך נס, אלא הצלה בדרך הטבע ממש. כי בכוח התפילה לחולל ניסים, ואעפ"כ נחשב שקרה הדבר, דרך הטבע.

התורה מלמדת אותנו חידוש גדול, עד היכן מגיע כוחה של תפילה אצל עם ישראל. במלחמת מדין כתוב בתורה (במדבר לא ח) וְאֵת בְּלָעָם בֶּן בְּעוֹר הָרְגוּ בְּחָרֶב, ופירש"י, מדוע הרגו את בלעם בחרב, כיון שהוא בא על ישראל והחליף אומנתו באומנותם, שאין ישראל נושעים אלא בפייהם ע"י תפלה ובקשה, ובא הוא ותפש אומנותם לקללם בפיו, אף הם באו עליו והחליפו אומנותם באומנות שבאין בחרב.

ויש להקשות, הרי לכאורה במלחמת מדין הרגו את כל המדינים בחרב, ולא רק את בלעם, ומדוע הפסוק אומר 'ואת בלעם בן בעור הרגו בחרב', שמשמע שרק אותו הרגו בחרב.

והביאור בזה הוא, שבאמת כוחם של ישראל רק בפייהם בתפילות ובקשות, ואם כן כל מלחמת מדין היתה רק בבקשות ותחנונים, ולא בחרבות, ורק לבלעם שהשתמש עם פיו כנגד ישראל היפך אומנות אבותיו, הרגוהו בחרב.